

Sygn. akt I NKRS 45/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Karska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Szczepaniec

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z odwołania J. H.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 1 marca 2022 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. [...],

z udziałem B. J. P.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 14 września 2022 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] z 23 marca 2021 r. Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS lub Rada), na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 269; dalej: u.KRS), postanowiła: przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie B. P. do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w Wojewódzkim Sądzie

Administracyjnym w Lublinie ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r. poz. [...] (pkt 1) oraz nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie M. B., M. G., A. G., J. H., K. O., A. O., J. P., A. P., P. S., A. S. oraz T. W. do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r. poz. [...] (pkt 2).

A. O. oraz J. H. wnieśli odwołania do Sądu Najwyższego zaskarżając wskazaną wyżej uchwałę w częściach.

Sąd Najwyższy wyrokiem z 17 listopada 2021 r., I NKRS [...]1, uchylił zaskarżoną uchwałę Rady - pkt 1 oraz pkt 2 co do A. O. i J. H..

W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, że Rada może poza kryteriami ustawowymi zastosować inne kryteria oceny. Musi je jednak wyraźnie wskazać, opisać, a w przypadku powołania się na to kryterium jako decydujące, konieczne jest wskazanie na czym polegało - w ocenie Rady - to, że jeden z kandydatów dane kryterium spełniał bardziej niż inny. Tymczasem Rada nie podała nawet jednego argumentu, który świadczyłby, że wskazane kryterium pozaustawowe „doświadczenia życiowego” wybrany kandydat spełnia w stopniu wyższym niż kandydaci, którzy zaskarżyli uchwałę. Treść uzasadnienia uchwały nie pozwala uznać, że kryterium zostało prawidłowo zastosowane. Wynika z niego wręcz, że zastosowanie go przemawiać powinno za niewskazanymi kandydaturami.

Po ponownym rozpatrzeniu zgłoszeń kandydatów, Krajowa Rada Sądownictwa, uchwałą nr [...]2 z 1 marca 2022 r., na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 u.KRS, postanowiła: przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie B. P. do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r. poz. [...] (pkt 1) oraz nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie J. H. i A. O. do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r. poz. [...] (pkt 2).

Od powyższej uchwały odwołanie wniósł J. H. (dalej także jako: Skarżący). Na podstawie art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS. Skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające istotny

wpływ na wynik sprawy to jest art. 398²⁰ k.p.c. poprzez pominięcie wytycznych Sądu Najwyższego wynikających z uzasadnienia wyroku z dnia 17 listopada 2021 r., I NKRS [...]1 dotyczących wykładni art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 oraz art. 42 ust. 1 u.KRS w następstwie czego naruszony został art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 oraz art. 42 ust. 1 u.KRS, co w efekcie doprowadziło do przekroczenia granic swobodnego uznania oraz niezastosowania ustawowych kryteriów wyboru i wadliwego uzasadnienia uchwały.

Zdaniem J. H., naruszenie polegało na dokonaniu wyboru rekomendowanego kandydata w sposób dowolny, bez wszechstronnego rozpatrzenia materiału dowodowego sprawy, ponadto nienależycie uzasadniono podjęte rozstrzygnięcie poprzez niewskazanie w istocie argumentów przemawiających za tym, że rekomendowany kandydat ma wyższe kwalifikacje od Skarżącego. W następstwie tego Rada przyjęła, że kandydat rekomendowany w punkcie pierwszym zaskarżonej uchwały dotyczącej przedstawienia Prezydentowi RP do powołania do pełnienia urzędu asesora sądowego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie w stopniu wyższym spełnia kryterium doświadczenia zawodowego i ma wysokie kwalifikacje merytoryczne. Rada pominęła przy tym to, że Skarżący ma znacznie dłuższy staż pracy, różnorodny dorobek praktyczny oraz pokaźny i bogatszy od rekomendowanego kandydata dorobek naukowy, na co Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na stronie 21 i 23 uzasadnienia wyroku z dnia 17 listopada 2021 r., I NKRS [...]1. W konsekwencji Rada nie zastosowała do oceny kandydatury Skarżącego kryteriów oceny kandydatów unormowanych w art. 35 ust. 2 u.KRS, jak i przyjmując, że rekomendowany zaskarżoną uchwałą kandydat w najwyższym stopniu wypełnia kryterium uzyskanej oceny kwalifikacji, utożsamiła ocenę kwalifikacyjną sporządzoną przez sędziego wizytatora z oceną kwalifikacji, o której stanowi art. 35 ust. 2 u.KRS.

J. H. wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały w punkcie 1 (pierwszym) w całości oraz w punkcie 2 (drugim) w części, w której KRS zdecydowała nie przedstawić Prezydentowi RP wniosku o powołanie Skarżącego do pełnienia urzędu asesora w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie w ramach konkursu ogłoszonego w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zaznaczyć, że Krajowa Rada Sądownictwa jest organem umocowanym przez Konstytucję RP do rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i to w jej gestii pozostają ustalenia faktyczne oraz ocena dowodów. Również ocena doboru kryteriów oraz znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziowskie pozostają poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli zgodności uchwał Rady z prawem (art. 44 ust. 1 u.KRS), chyba że naruszają podstawowe zasady prawne lub opierają się na zastosowaniu niedozwolonych kryteriów oceny.

Sąd Najwyższy rozpoznając odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa, bada wyłącznie ich legalność. Poza zakresem jego kognicji pozostaje zasadność rozstrzygnięcia zawartego w uchwale. Sąd Najwyższy nie może zajmować się rozpatrywaniem kwalifikacji kandydatów na sędziego, jak również decydować o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu (wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2016 r., III KRS 24/16, LEX nr 2141231). Sąd Najwyższy nie zastępuje Krajowej Rady Sądownictwa w jej ustawowo wyznaczonym zadaniu polegającym na rozpatrzeniu i ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i dlatego nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lipca 2016 r., III KRS 17/16, LEX nr 2122412 i przywołane tam orzecznictwo).

Podobnie Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że przedmiotem kognicji Sądu Najwyższego pozostaje wyłącznie formalny aspekt dostępu do służby związany z przestrzeganiem przez Radę zastosowanych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też predyspozycji danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania przed Radą, gdyż jakkolwiek ingerencja w tę szczególną postać władztwa przynależnego Radzie skutkowałaby

naruszeniem art. 179 Konstytucji RP (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK ZU 2008 nr 4, poz. 63).

Odnosząc się do złożonego odwołania, to nieuzasadniony jest podnoszony przez J. H. zarzut pominięcia wytycznych Sądu Najwyższego wynikających z uzasadnienia wyroku z 17 listopada 2021 r., I NKRS [...]1 (art. 398²⁰ k.p.c.).

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 lipca 2012 r., IV CSK 23/12, niepubl., wyjaśnił, że wykładnia językowa art. 398²⁰ k.p.c. skonfrontowana z wykładnią art. 386 § 6 k.p.c., jednoznacznie wskazuje na różnice między zwrotami „związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy” a „ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku wiążą sąd (...) przy ponownym rozpoznaniu sprawy”. Co prawda, art. 386 § 6 k.p.c. został nieco znowelizowany, niemniej jednak orzecznictwo w tym zakresie zachowało swoją aktualność.

Pojęcie „wykładnia prawa” musi być rozumiane ściśle jako ustalenie znaczenia przepisów prawa, zatem nie obejmuje kwestii poruszonych w uzasadnieniu wykraczających poza granice podstaw kasacyjnych, poglądów prawnych i wypowiedzi na marginesie orzeczenia, stwierdzeń i ocen dotyczących stanu faktycznego sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z 23 października 2002 r., II CKN 860/00, niepubl.).

Podobnie w wyroku z 26 października 2016 r., III KRS 25/16, niepubl., Sąd Najwyższy stwierdził, że Rada zobowiązana jest zgodnie z art. 398²⁰ k.p.c. respektować wykładnię prawa dokonaną przez Sąd Najwyższy, ale jednocześnie zastrzegł, że postępowanie odwoławcze przed Sądem Najwyższym, które toczy się na podstawie przepisów dotyczących skargi kasacyjnej, jest oparte „na wyraźnej dystynkcji między autonomią decyzyjną Rady a uprawnieniami kontrolnymi najwyższej instancji sądowej”.

Powyższe oznacza, że w przedmiotowym wypadku, poczynienie ustaleń faktycznych stanowiących podstawę kwalifikacji prawnej, subsumcji i ostatecznej decyzji należało nadal do samodzielnej kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa. Zatem odmiennego zapatrywania, którego wyrazem będą wyrażone w orzeczeniu sądowym oceny wartościujące kwalifikacje prawnicze kandydatów biorących udział

w konkursie, opierające się na przyjętych przez Sąd Najwyższy własnych wzorcach ustalających „wyższość” jednego kandydata względem jego kontrkandydata, nie można traktować jako motywów, których zastosowanie w objętej tymi motywami procedurze przed Radą jest obligatoryjne.

W kontekście wyroku Sądu Najwyższego z 17 listopada 2021 r., I NKRS [...]1, przy ponownym rozpoznaniu sprawy, ocena respektowania art. 398²⁰ k.p.c. przez Krajową Radę Sądownictwa musi się nieodłącznie wiązać z dokonaniem analizy treści wyroku uchylającego uchwałę Rady w celu wskazania w nim tych wypowiedzi Sądu, którymi Rada była prawnie związana. Działanie takie wynika z przyjęcia, że związanie, o którym mowa w art. 398²⁰ k.p.c., nie odnosi się do wszystkich wypowiedzi zamieszczonych w uzasadnieniu wyroku, ale do tych, które polegają na ustaleniu i wyjaśnieniu znaczenia przepisów prawa.

Wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 2021 r., I NKRS [...]1, w odniesieniu do dyspozycji art. 398²⁰ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS i art. 179 Konstytucji RP, powinien być zatem traktowany wyłącznie jako taki, który obliguje Radę do ponownej całościowej oceny kwalifikacji kandydatów w zakresie, w jakim powyższa ocena powinna uwzględniać wnikliwą i obiektywną potrzebę rozważenia rodzaju doświadczenia życiowego i zawodowego różnicującego kandydatury. Tym wskazaniem Sądu, na podstawie art. 398²⁰ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, Rada była związana, jako że stanowiło ono wniosek interpretacyjny wyprowadzony z treści art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 u.KRS. Wyrok ten przesądził o konieczności dokonania przez Radę powtórnej oceny kandydatów, a nie kierunek, w jakim ocena ta powinna zmierzać. Krajowa Rada Sądownictwa, choć związana wykładnią prawa dokonaną przez Sąd Najwyższy, ma jednak pozostawioną autonomię w podejmowaniu decyzji w sferze ustawowo przysługujących jej kompetencji.

W świetle art. 398²⁰ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS i art. 179 Konstytucji RP, Krajowa Rada Sądownictwa przy podejmowaniu uchwały nr [...] nie była zobowiązana do podzielenia wątpliwości zgłoszonych przez Sąd Najwyższy w odniesieniu do wystarczającego profesjonalizmu prawniczego kandydata wybranego przez Radę.

Krajowa Rada Sądownictwa, nie uchybiając art. 398²⁰ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, mogła przyjąć punkt widzenia wyrażany w wyrokach Sądu Najwyższego, w których Sąd ten zastrzegał, że w postępowaniu przed Radą niedopuszczalne jest określone „wartościowanie kwalifikacji zawodowych” w oparciu o sam rodzaj wykonywanego zawodu prawniczego i przyjmowanie w tym zakresie jakichkolwiek domniemań (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 2019 r., I NO 21/18; wyrok Sądu Najwyższego z 5 maja 2016 r., III KRS 14/16, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2015 r., III KRS 81/15, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2013 r., III KRS 200/13, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 24 stycznia 2012 r., III KRS 29/11, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2010 r., III KRS 18/10, niepubl.).

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut Skarżącego dotyczący naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS.

Naruszenie art. 33 ust. 1 u.KRS może polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień uczestników postępowania czy też innych osób albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem. W niniejszej sprawie powyższe przesłanki nie występują.

Zarzut jaki Skarżący stawia uchwale Krajowej Rady Sądownictwa dotyczy w istocie nieuznania przez Radę, że spełnia on w stopniu wyższym kryterium doświadczenia zawodowego aniżeli wybrany kandydat. Choć Skarżący jest bardzo dobrym kandydatem, to jednak jego zapatrywania nie można podzielić. Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że kandydaci, biorący udział w konkursie, spełniają wymagania formalne, zaś Rada, podejmując uchwałę, kierowała się również wymogiem posiadania odpowiedniej wiedzy prawniczej oraz kryteriami, wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS i uwzględniła: „stopień posiadanej przez kandydatów wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej, uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia” (s. 5 uzasadnienia uchwały KRS).

Ponadto, Rada wskazała, że po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy, w pełni podzielając stanowisko zespołu, uznała, że Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej zostanie przedstawiony wniosek o powołanie B. P. do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie (s. 5 uzasadnienia uchwały KRS).

W ocenie Rady, kwalifikacje kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie były porównywalne. Na J. H. oddano 6 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, 12 głosów „wstrzymujących”, na B. P. 14 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 6 głosów „wstrzymujących”, na A. O. 13 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, 6 głosów „wstrzymujących”. Ostatecznie, Rada uznała jednak, że to B. P. jest lepszym kandydatem do objęcia stanowiska asesorskiego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie, gdyż wypełnia w najwyższym stopniu, oceniane łącznie, kryteria wyboru, wymienione w art. 35 ust. 2 u.KRS, oraz wymóg, wskazany w art. 6a § 1 pkt 1 w zw. z art. 6 § 1 pkt 6 p.u.s.a. Pozostali uczestnicy procedury konkursowej posiadają odpowiednie kwalifikacje, uprawniające do ubiegania się o stanowisko asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym, jednak - w świetle wszystkich kryteriów wyboru nie spełniają ich w stopniu uzasadniającym przedstawienie do powołania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej (s. 7 uzasadnienia uchwały KRS).

W świetle dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego, jeżeli w zakresie poszczególnych kryteriów i ich całościowej oceny poszczególni kandydaci nie wykazują ekstremalnych różnic, które mogłyby uzasadniać przyjęcie naruszenia procedury lub przekroczenie granic swobodnego uznania, nie można postawić Krajowej Radzie Sądownictwa zarzutu naruszenia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2017 r., III KRS 16/17, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2017 r., III KRS 5/17, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2016 r., III KRS 27/16, niepubl.).

Nie ulega wątpliwości, że Krajowa Rada Sądownictwa, w świetle art. 33 u.KRS, jest obowiązana przed podjęciem uchwały wszechstronnie rozważyć sprawę na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Nakaz podjęcia uchwały

po wszechstronnym rozważeniu sprawy oznacza, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyrok Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12, LEX nr 1619712; wyrok Sądu Najwyższego z 22 maja 2012 r., III KRS 14/12, LEX nr 1405296).

W rozstrzyganej sprawie Rada kierowała się powyższymi kryteriami, co zostało wprost wskazane w uzasadnieniu uchwały, a ponadto jednoznacznie wynika z jej treści. W stosunku do kandydatów przywołano daty ukończenia studiów wyższych, fakt odbycia aplikacji, przebieg dotychczasowego zatrudnienia, oceny uzyskane na dyplomie ukończenia studiów, oceny uzyskane z egzaminu zawodowego, działalność publikacyjną, opinie wizytatorów, opinie przełożonych, poparcie środowiska sędziowskiego i inne okoliczności (odnośnie do B. P. – s. 6-7 uzasadnienia uchwały KRS, odnośnie do J. H. – s. 7-9 uzasadnienia uchwały KRS).

W ocenie Rady o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej B. P. zdecydował: całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności wieloletnie doświadczenie zawodowe na stanowisku asystenckim w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie, wnioski płynące z wyróżniającej oceny kwalifikacji, potwierdzającej jego rzetelne przygotowanie predestynujące do pełnienia urzędu asesora sądowego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie oraz podnoszenie przez niego kwalifikacji przez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego (s. 14 uzasadnienia uchwały KRS). Należy zwrócić uwagę i na to, że ocena Rady została poprzedzona porównaniem kandydatów zawierającym wyszczególnienie kryteriów branych pod uwagę, m.in. „ocen kwalifikacji”, „doświadczenia zawodowego kandydatów”, „wytycznych Sądu Najwyższego wskazanych w uzasadnieniu wyroku z 17 listopada 2021 r.” (por. s. 11-14 uzasadnienia uchwały KRS).

Żadne z kryteriów oceny poszczególnych kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie brane pod uwagę w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa nie ma charakteru decydującego ani też nie jest konieczne wymagane

uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. Znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziowskie pozostaje poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli zgodności uchwał Rady z prawem. O przeprowadzeniu prawidłowej oceny zgłoszonych kandydatur decyduje bowiem ocena całościowa (kompleksowa) wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów, co wynika z obowiązku wszechstronnego rozważenia przez Radę okoliczności sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2015 r., III KRS 76/15, LEX nr 1975843).

Należy jeszcze raz podkreślić, że Krajowa Rada Sądownictwa została wyposażona w prawo swobodnej oceny kandydata na urząd sędziego, posiada kompetencje do merytorycznego badania jego kwalifikacji w ustawowo określonych granicach. Pogląd o posiadaniu przez Krajową Radę Sądownictwa prawa do własnej oceny osób zgłaszających się na wolne stanowiska sędziowskie znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, którego kolejnym przykładem jest uzasadnienie wyroku z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12, niepubl., w którym Sąd ten stwierdził, że „ocena przydatności kandydata należy do Rady”. Z kolei w motywach wyroku z 6 listopada 2009 r., III KRS 22/09, niepubl., Sąd Najwyższy stwierdził, że „dokonanie oceny kandydatury i zajęcie stanowiska jest ustawową kompetencją Rady, a podstawą odwołania od uchwały Rady – a co za tym idzie i zakresem rozpoznania sprawy - jest zarzut sprzeczności uchwały z prawem (art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, Dz.U. Nr 11, poz. 67). Wynika stąd, że zasadność stanowiska Rady nie podlega kontroli Sądu Najwyższego, chyba że to stanowisko przekracza dopuszczalne granice swobodnego uznania”.

Nietrafiony jest również zarzut naruszenia art. 35 ust. 2 u.KRS, znajdującego zastosowanie w przypadku zgłoszenia się na stanowiska sędziowskie więcej niż jednego kandydata. W myśl tego przepisu, przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego

zgromadzenia ogólnego sędziów. Pod pojęciem kwalifikacji należy rozumieć nie tylko wymagania stawiane kandydatom w przepisach ustaw regulujących urząd sędziów powszechnych, gdyż te wyznaczają minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego, ale także wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowaną w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowaną przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedzę prawniczą, sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków itp. (wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2016 r., III KRS 90/15, LEX nr 1977932; wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 2019 r., I NO 21/18; wyrok Sądu Najwyższego z 23 czerwca 2021 r., I NKRS 56/21).

Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa wskazał, że kierował się dyspozycją art. 35 u.KRS zgodnie z którym, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, przy ustalaniu kolejności na liście kierując się przede wszystkim oceną ich kwalifikacji, a ponadto uwzględniając doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu.

Należy pamiętać, że rekomendacja zespołu powołanego w celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa nie ma charakteru wiążącego. To Krajowa Rada Sądownictwa, a nie zespół rekomenduje Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydata na urząd sędziego. Podczas prac zespołu na J. H. oddano 2 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”, na B. P. 3 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących”, na A. O. 1 głos „za”, 0 głosów „przeciw”, 2 głosy „wstrzymujące”.

W uzasadnieniu stanowiska zespół wyjaśnił, że za rekomendowaniem kandydatury B. P. przemawiały (ocenione łącznie): wieloletnie doświadczenie zawodowe, zdobyte na stanowiskach: referenta-stażysty, asystenta prawnego, asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego, szeroka wiedza prawnicza, która przejawia się m.in. w przygotowywaniu rozprawy doktorskiej z zakresu prawa administracyjnego, ocena kwalifikacyjna i opinie służbowe. W ocenie zespołu każdy

z kandydatów posiada wiedzę prawniczą i cechy osobowościowe predestynujące ich do ubiegania się o stanowisko asesora, jednak B. P. przez wyróżniające oceny kwalifikacji oraz oceny służbowe spełnia kryteria wyboru w stopniu najwyższym (s. 4-5 uzasadnienia uchwały KRS).

Przepis art. 42 ust. 1 u.KRS stanowi, że uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia nie określając jednak wymaganej treści tego uzasadnienia. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego „z punktu widzenia ochrony interesów poszczególnych kandydatów trzeba (...) przyjąć, iż Rada nie ma obowiązku szczegółowego opisywania każdego z nich, wystarczające jest dokładne przedstawienie kandydata (lub kandydatów) wybranych przez Radę. Pozostali kandydaci znają bowiem dokładnie własną sytuację, a co za tym idzie mogą ją porównać z opisaną w uzasadnieniu uchwały sytuacją kandydata wybranego przez Radę” (wyrok Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2016 r., III KRS 33/12).

Ponownie należy podkreślić, że właśnie w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały Krajowa Rada Sądownictwa szczegółowo przedstawiła dane dotyczące kandydatów, także J. H., konkludując, że wszyscy uczestnicy postępowania posiadają wysokie kwalifikacje do pełnienia urzędu asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym, ale jednak to B. P. wypełnia je w najwyższym stopniu (s. 11-12 uzasadnienia uchwały KRS).

W przedmiotowej sprawie Rada dysponowała kompletną dokumentacją dotyczącą kandydatów. Zostało to wprost wskazane w wielu miejscach uzasadnienia uchwały i jednoznacznie wynika z jej treści (odnośnie do J. H. s. 7-9, 12-13, odnośnie do B. P. s. 6-7, 11-12). Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę na podstawie pełnych i prawidłowych ustaleń faktycznych oraz po wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy połączonych z rzetelną i szczegółową oceną kwalifikacji kandydatów. Rada prawidłowo, w sposób spójny, logiczny i przekonujący zaprezentowała motywy swojej decyzji sporządzając uzasadnienie, zgodnie z art. 42 ust. 1 u.KRS.

W świetle ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, nie ma podstaw do przyjęcia, że Krajowa Rada Sądownictwa, nie zamieszczając w uzasadnieniu uchwały jeszcze bardziej szczegółowej charakterystyki niewybranego kandydata,

nie dokonała wnikliwej oceny jego kandydatury, skoro uzasadnienie uchwały wskazuje, iż o wyborze kandydata zadecydowała całłościowa ocena wynikająca z łącznego zastosowania przyjętych kryteriów (wyroki Sądu Najwyższego z: 15 września 2015 r., III KRS 47/15; 17 lipca 2014 r., III KRS 24/14; 2 grudnia 2020 r., I NO 132/20; 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21).

Analizując uzasadnienie uchwały, trzeba pamiętać, że żadne z kryteriów oceny poszczególnych kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie brane pod uwagę w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa nie ma charakteru decydującego ani też nie jest koniecznie wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. Znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziowskie pozostaje poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli zgodności uchwał Rady z prawem. O przeprowadzeniu prawidłowej oceny zgłoszonych kandydatur decyduje bowiem ocena całłościowa (kompleksowa) wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów, co wynika z obowiązku wszechstronnego rozważenia przez Radę okoliczności sprawy (wyroki Sądu Najwyższego z: 5 listopada 2015 r., III KRS 76/15; 6 lutego 2019 r., I NO 21/18).

Krajowa Rada Sądownictwa została wyposażona w prawo swobodnej oceny kandydata na urząd sędziego, posiada kompetencje do merytorycznego badania jego kwalifikacji w ustawowo określonych granicach. Pogląd o posiadaniu przez Krajową Radę Sądownictwa prawa do własnej oceny osób zgłaszających się na wolne stanowiska sędziowskie znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, którego kolejnym przykładem jest uzasadnienie wyroku z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12, w którym Sąd ten stwierdził, iż „ocena przydatności kandydata należy do Rady”. Z kolei w motywach wyroku z 6 listopada 2009 r., III KRS 22/09, Sąd Najwyższy podkreślił, że „dokonanie oceny kandydatury i zajęcie stanowiska jest ustawową kompetencją Rady, a podstawą odwołania od uchwały Rady – a co za tym idzie i zakresem rozpoznania sprawy – jest zarzut sprzeczności uchwały z prawem (art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, Dz.U. nr 11, poz. 67). Wynika stąd, że zasadność stanowiska Rady nie podlega kontroli Sądu Najwyższego, chyba że to stanowisko

przekracza dopuszczalne granice swobodnego uznania”, czego Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie nie stwierdził.

Przeprowadzone rozważania wyjaśniają powody rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, który orzekł na podstawie art. 44 ust. 3 u.KRS w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.

[as]